

Sygn. akt IV RC 289/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 grudnia 2016 roku

Sąd Rejonowy Gdańsk – Południe w Gdańsku IV Wydział Rodzinny i Nieletnich w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Aleksandra Sobiech

Protokolant: Weronika Potorska

po rozpoznaniu w dniu 15 grudnia 2016 roku w Gdańsku na rozprawie

sprawy

z powództwa P. P. (1)

przeciwko D. P.

o uchylenie alimentów

1. uchyła obowiązek alimentacyjny powoda P. P. (1) na rzecz pozwanego D. P. wynikający z wyroku Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 7 czerwca 2000 roku wydanego w sprawie o sygn. akt II C 3008/99 zmienionego wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 29 marca 2001 roku wydanego w sprawie o sygn. akt I ACa 1280/00 - od dnia 18 sierpnia 2015 roku,
2. odstępuje od obciążania pozwanego kosztami postępowania w sprawie.

Sygn. akt **IV RC 289/16**

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 18 sierpnia 2015 roku P. P. (1) wniósł o uchylenie obowiązku alimentacyjnego wobec syna D. P. w kwocie po 450 zł miesięcznie orzeczonego wyrokiem Sądu Okręgowego w Gdańsku w sprawie o sygn. akt II C 3008/99.

W uzasadnieniu wskazał, że pozwany po ukończeniu gimnazjum, w roku szkolnym 2013/14 podjął naukę w Zespole Szkół (...) w G., gdzie dwa razy pod rząd nie uzyskał promocji do klasy II. Powodem było nagminne opuszczanie zajęć szkolnych oraz nie przykładanie się do nauki. W międzyczasie pozwany sięgnął po narkotyki, w efekcie czego w dniu 18 lutego 2015 roku w trakcie nauki w klasie II został umieszczony w Ośrodku (...) w B.. W dniu 12 kwietnia 2015 roku pozwany sam, bez powiadomienia personelu opuścił ośrodek. Od prowadzącego Monar powód uzyskał informację, że pozwany był niezdyscyplinowanym i niewykonującym poleceń wychowankiem. W 2014 i 2015 roku pozwany był kilkakrotnie łapany na różnego rodzaju kradzieżach oraz brał udział w usiłowaniu potrącenia funkcjonariusza Policji. Matka pozwanego zawarła związek z obywatelem byłych krajów ZSRR. Powód nie akceptował tego związku, co spowodowało jego ucieczki z domu i w efekcie zamieszkanie z dziadkami M. i A. S.. Dziadek D. próbował namówić go do pracy, ale ten nie był zainteresowany. Koszty utrzymania pozwanego spadły na dziadków, D. nie otrzymywał żadnych środków od matki, pomimo iż powód przelewał comiesięcznie na jej konto kwotę 450 zł tytułem alimentów na syna. Powód chciał pomóc synowi i znaleźć dla niego szkołę, ale pod wpływem matki powód został w (...) w G. i ponownie nie otrzymał promocji. W dniu 27 sierpnia 2015 roku pozwany ma 18 urodziny, nie przejawia chęci do nauki ani nie jest zainteresowany podjęciem pracy.

(**pozew** : k. 2)

W odpowiedzi na pozew D. P. wniósł o oddalenie powództwa w całości.

W uzasadnieniu wskazał, że roszczenie powoda jest nieuzasadnione bowiem pozwany kontynuuje naukę w Liceum Ogólnokształcącym. Wskazał, że powód nie utrzymuje z nim kontaktu oraz nie utrzymywał. Pozwany nie miał od ojca żadnej pomocy materialnej oraz wsparcia. Ojciec nie uczestniczył w wychowaniu powoda, nie interesował się jego edukacją. Obecnie pozwany mieszka u dziadków, nie ma kontaktu z matką. Pozwany stara się podjąć pracę, w okresie od 14 czerwca 2016 roku do 31 czerwca 2016 roku podjął pracę w godzinach nocnych na umowę-zlecenie za ok. 8 zł/godz.

(**odpowieź na pozew** : k.39-40)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwany D. P. urodzony (...) jest synem powoda P. P. (1) i G. S..

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 7 czerwca 2000 roku w sprawie o sygn. akt II C 3008/99 zmienionym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 29 marca 2001 roku w sprawie o sygn. akt I ACa 1280/00 zasądzono od P. P. (1) na rzecz małoletniego wówczas D. P. alimenty w kwocie 450 zł miesięcznie płatne do dnia 15-tego każdego miesiąca z góry do rąk matki małoletniego wówczas pozwanego wraz z ustawowymi odsetkami w przypadki zwłoki w płatności każdej raty.

Na czas wydania orzeczenia D. P. miał 4 lata i uczęszczał do przedszkola. Pozwany zamieszkiwał wraz z matką G. S. (wówczas: P.) w mieszkaniu rodziców matki. Pozwany był alergikiem, miał stwierdzoną skazę białkową, często chorował. Łączny koszt utrzymania małoletniego wynosił wówczas 800 zł.

Powód P. P. (1) zatrudniony był jako funkcjonariusz w Komendzie Miejskiej Policji w G. z wynagrodzeniem 1.294,40 zł brutto.

(**dowód:** akta sprawy II C 3008/99 Sądu Okręgowego w Gdańsku: wyrok k. 56 wraz z uzasadnieniem k. 58-63, wyrok k. 107 wraz z uzasadnieniem 145-153)

Obecnie pozwany D. P. ma 19 lat. Mieszka wraz z dziadkami M. i A. S. w ich mieszkaniu od lutego 2016 roku. Wcześniej, przez krótki okres zamieszkiwał z matką i jej mężem, a poprzednio także z dziadkami. Pozwany nie dokłada się do kosztów mieszkaniowych. Nie wie jakie są koszty jego utrzymania, bowiem pozostaje na częściowym utrzymaniu dziadków. Pozwany sam pokrywa koszty swojego utrzymania w zakresie kosztów higieny, zakupu soczewek, dojazdów i częściowo kosztów wyżywienia. Pozostałe koszty, w kwocie około 600 zł miesięcznie ponoszą dziadkowie. Pozwany pozostaje obecnie w konflikcie z matką i jej obecnym mężem. Matka nie przekazuje i nie przekazywała dziadkom na jego utrzymanie żadnych kwot, pomimo iż powód przekazywał na jej konto zasądzone na rzecz syna alimenty.

W roku szkolnym 2013/2014, po ukończeniu gimnazjum, był uczniem klasy I Technikum nr 12 w Zespole Szkół (...) w G.. Pozwany nie uzyskał promocji do klasy II, ponieważ dnia 20 maja 2014 roku został skreślony z listy uczniów na prośbę matki. W pierwszym semestrze tego roku otrzymał 13 ocen niedostatecznych i 4 oceny dopuszczające.

Powód P. P. (1) próbował pomóc pozwanemu znaleźć miejsce w innej szkole. Pozwany początkowo był zainteresowany proponowaną przez ojca szkołą gastronomiczną, ale rozmyślił się i w roku szkolnym 2014/2015 ponownie rozpoczął naukę w klasie I Technikum nr 12 w Zespole Szkół (...) w G.. W pierwszym semestrze otrzymał z zajęć edukacyjnych 14 ocen niedostatecznych, 2 oceny dopuszczające, 2 nieklasyfikowania oraz 1 ocenę bardzo dobrą. W tym okresie opuścił 208 godzin lekcyjnych bez usprawiedliwienia.

W dniu 16 lutego 2015 roku pozwany z powodu problemu z narkotykami trafił do Ośrodka (...). Pozwany samowolnie opuścił ośrodek, przerywając terapię i wrócił na krótko do szkoły, ale nauki nie ukończył.

W roku szkolnym 2015/2016 pozwany rozpoczął naukę w Liceum Ogólnokształcącym dla Dorosłych (...). Obecnie pozwany uczęszcza do Zaocznego Liceum Ogólnokształcącego dla Dorosłych (...) w G.. Został przyjęty do szkoły od dnia 1 września 2016 roku na trzeci semestr. Przewidywanym terminem zakończenia nauki jest sierpień 2018 roku. Zajęcia w szkole odbywają się w weekendy, raz na dwa tygodnie.

W lipcu 2016 roku pozwany podjął zatrudnienie na umowę zlecenie w sklepie (...) przy wykładaniu towaru. Praca odbywa się po 6 godzin dziennie, od poniedziałku do piątku. Za okres 3 miesięcy pozwany zarobił około 1.800 zł. Pozwany nie jest zarejestrowany jako bezrobotny.

Pozwany uprawia boks. Trenuje w klubie sportowym, ma codziennie treningi. Bierze udział w zawodach bokserskich. Za zrobienie licencji bokserskiej zapłacił 100 zł, a za rękawice 200 zł.

(**dowód** : pismo – k. 3; zaświadczenie – k. 4, 41; zeznania pozwanego D. P. – k. 43-44, 45; zeznania świadka M. S. – k. 44)

Powód P. P. (1) ma 40 lat. Mieszka z żoną i dwójką dzieci w wieku 1 roku i 4,5 lat. Jest zatrudniony jako funkcjonariusz Policji z wynagrodzeniem w kwocie ok. 3.500 zł. Jego żona także jest zatrudniona w Policji i otrzymuje wynagrodzenie w kwocie 3.000 zł. Małżonkowie spłacają od 2010 roku kredyt hipoteczny z miesięczną ratą w kwocie 2.000 zł. Młodsze dziecko powoda uczęszcza do żłobka, gdzie chesne wynosi 1.400 zł. Miesięczne koszty utrzymania domu to kwota 500 zł. Po zapłacie wszystkich niezbędnych kosztów oraz alimentów rodzinie powoda pozostaje kwota 2.000-2.500 zł miesięcznie na bieżące utrzymanie. Powód posiada samochód marki O. (...) rocznik 2010. Miesięczne koszty paliwa i utrzymania samochodu to kwota 400-500 zł.

(**dowód** : zeznania powoda P. P. (1): k. 42-43, 44-45)

Na dzień 16 czerwca 2016 roku Powiatowy Urząd Pracy w G. dysponował ofertami pracy na stanowisko magazynier z wynagrodzeniem 1.850 – 2.400 zł brutto miesięcznie oraz dla osób bez wykształcenia z wynagrodzeniem 1.850 – 2.100 zł brutto miesięcznie.

(**dowód** : pismo PUP – k. 46)

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zgromadzonego w toku postępowania materiału dowodowego. Sąd oparł się na treści dokumentów urzędowych załączonych do akt sprawy oraz przedstawionych dokumentach prywatnych. Dowodom w postaci dokumentów urzędowych Sąd dał wiarę, co do tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone (art. 244 k.p.c.), zaś dokumentom prywatnym wyłącznie co do tego, że osoba podpisana na dokumencie złożyła oświadczenie zawarte w jego treści (art. 245 k.p.c.). Materiał dowodowy obejmujący złożone do akt dokumenty, jak również dokumenty zgromadzone w sprawie prowadzonej pod sygnaturą II C 3008/99 Sądu Okręgowego w Gdańsku, należało uznać za w pełni wiarygodny i dający pełną możliwość czynienia na jego podstawie ustaleń faktycznych. Prawdziwość dokumentów, z których przeprowadzono dowód nie nasuwała zastrzeżeń i nie była kwestionowana przez strony. W ocenie Sądu stanowiły one wiarygodne źródło zawartych w nich informacji.

Ustalając stan faktyczny Sąd oparł się także na zeznaniach świadka M. S. oraz przesłuchaniu stron, którym Sąd dał wiarę w całości. Analizując zgromadzony w sprawie materiał dowodowy należy bowiem stwierdzić, iż stan faktyczny sprawy jest bezsporny, strony zaś różniły się w jego ocenie w świetle utrzymywania obowiązku alimentacyjnego powoda względem pozwanego.

Oceniając zgromadzony w toku postępowania materiał dowody Sąd uznał, iż istnieje podstawa do uchylenia obowiązku alimentacyjnego powoda P. P. (1) wobec pozwanego D. P. od dnia 18 sierpnia 2015 roku.

Obowiązek alimentacyjny rodziców względem dziecka statuuje art. 133 § 1 k.r.o. Zgodnie z treścią tego artykułu rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania.

Zgodnie z art. 133 § 3 k.r.o. rodzice mogą uchylić się od świadczeń alimentacyjnych względem dziecka pełnoletniego, jeżeli są one połączone z nadmiernym dla nich uszczerbkiem lub jeżeli dziecko nie dokłada starań w celu uzyskania możliwości samodzielnego utrzymania się.

Sąd orzekający w sprawie podziela pogląd wyrażony w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 16 grudnia 1987 roku (uchwała pełnego składu Izby Cywilnej i Administracyjnej w sprawie III CZP 91/86, OSN CAP 1988, nr 4, poz. 42), zgodnie z którym, gdy czas pobierania nauki wydłuża się poza przyjęte ramy, gdy studiujący nie czyni należytych postępów w nauce, nie zdaje egzaminów i ze swej winy powtarza lata nauki szkole lub na uczelni oraz nie kończy jej w okresie przewidzianym w programie, a ze względu na wiek i ogólne przygotowanie do pracy może ją podjąć, rodzice nie są obowiązani do alimentowania pełnoletniego dziecka.

W niniejszej sprawie, w ocenie Sądu spełniona została przesłanka uzasadniająca uchylenie obowiązku alimentacyjnego powoda względem pozwanego. Wskazać bowiem należy, że pozwany ma 19 lat. W roku szkolnym 2012/2013 ukończył gimnazjum, a następnie rozpoczął naukę w Technikum (...) w G.. Dwukrotnie nie uzyskał promocji do klasy II. Pozwany osiągał bardzo niskie wyniki w nauce oraz opuszczał zajęcia lekcyjne bez usprawiedliwienia. W lutym 2015 roku trafił do Ośrodka (...) w związku z problemami z narkotykami. Po dwóch miesiącach pozwany samowolnie opuścił ośrodek przerywając terapię. W roku szkolnym 2015/2016 rozpoczął naukę w Zaocznym Liceum Ogólnokształcącym dla Dorosłych (...). We wrześniu 2016 roku pozwany rozpoczął naukę na trzecim semestrze w Zaocznym Liceum Ogólnokształcącym dla Dorosłych (...) w G.. Przewidywanym terminem zakończenia nauki jest sierpień 2018 roku. Zajęcia w szkole odbywają się w weekendy, raz na dwa tygodnie.

Sąd odnotował, że pozwany w lipcu 2016 roku pozwany podjął zatrudnienie na umowę zlecenie w sklepie (...) przy wykładaniu towaru. Praca odbywa się po 6 godzin dziennie, od poniedziałku do piątku. Za okres 3 miesięcy pozwany zarobił około 1.800 zł. Pozwany utrzymuje, że poszukiwał innego zatrudnienia, jednak nie znalazł żadnej zadowalającej oferty z uwagi na brak wykształcenia. Wskazać jednak należy, że z pisma PUP w G., wynika, że urząd dysponuje ofertami pracy dla osób bez wykształcenia z wynagrodzeniem brutto w kwocie od 1.850 – 2.100 zł miesięcznie. Podkreślić należy, że w ocenie Sądu pozwany nie dokłada stosownych starań do samodzielnego utrzymania się. Dążenia pozwanego do znalezienia pracy i usamodzielnienia się, są – w ocenie Sądu – niewystarczające. Sąd stoi na stanowisku, że sam fakt, iż pozwany nie jest zarejestrowany w urzędzie pracy jako bezrobotny wskazuje na to, że nie dokłada starań, by móc samodzielnie utrzymać się. Nie ulega bowiem wątpliwości, że pozwany – mając na uwadze deklarowane przez niego i świadka M. S. koszty jego utrzymania – byłby w stanie, przy dołożeniu należytej staranności samodzielnie utrzymać się. Sąd odnotował, że pozwany uczęszcza aktualnie do liceum zaocznego. Podkreślić jednakże należy, że obrona przez pozwanego droga edukacji nie przybliżyła go do osiągnięcia zawodu, który w przyszłości mógłby stanowić źródło jego dochodów. Nadto, podkreślić należy, że pozwany ma zajęcia co dwa tygodnie, jedynie w weekendy, więc dysponuje czasem w dni powszednie do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze.

Z całą stanowczością należy podkreślić, że obowiązek alimentacyjny względem dziecka pełnoletniego nie ma charakteru tak bezwzględny jak obowiązek względem małoletniego. Nadto, postawa pozwanego, który pomimo pozostawania na utrzymaniu dziadków nie podejmuje prób odciążenia ich jest w ocenie Sądu nieprawidłowa. Pozwany dwukrotnie zaczynał I klasę w Technikum (...). Dwukrotnie bez powodzenia. Następnie rozpoczął naukę w zaocznym liceum dla dorosłych, gdzie zajęcia odbywają się raz na dwa tygodnie w weekendy. Takie postępowanie, w ocenie Sądu, nie świadczy o dążeniu pozwanego do samodzielnego utrzymania się, a jest próbą przedłużania czasu nauki.

Wolny czas pozwany spędza trenując boks, co generuje dodatkowe koszty. W ocenie Sądu – w obliczu nie najlepszej sytuacji finansowej – pozwany więcej czasu powinien poświęcić na poszukiwanie pracy i naukę. Pozwany, co należy raz jeszcze podkreślić, jest osobą dorosłą i winien być osobą odpowiedzialną.

Oceniając sytuację majątkową powoda, P. P. (1), wskazać należy, że w ocenie Sądu, utrzymanie obowiązku alimentacyjnego powoda względem pełnoletniego syna nie wiązałoby się z nadmiernym uszczerbkiem dla powoda. Niemniej jednak, mając na uwadze postawę pozwanego, przebieg jego edukacji, nadmierne przedłużanie jej trwania i brak starań, by rzeczywiście ukończyć szkołę średnią i/lub uzyskać zawód, prowadzi do przekonania, że niezasadnym byłoby kontynuowanie trwania obowiązku alimentacyjnego powoda względem pozwanego. Pozwany bowiem nie dokłada należytych starań w celu uzyskania możliwości samodzielnego utrzymania się

Podsumowując powyższe Sąd uznał, że pozwany, która swoim postępowaniem, brakiem należytej dbałości o ukończenie nauki do sytuacji, że w wieku 19 lat ma ukończone jedynie gimnazjum i nie dąży do podjęcia zatrudnienia w wymiarze jaki umożliwiałby mu samodzielne utrzymanie się. Pozwany zamieszkuje wraz z dziadkami, na których utrzymaniu w dużej mierze pozostaje, a ich nie najlepsza sytuacja majątkowa nie składania go do podjęcia powinna starań celem ich odciążenia.

Analizując stan faktyczny sprawy Sąd uznał, że powództwo podlega uwzględnieniu w całości. Sąd uznał, że żądanie powoda o uchylenie obowiązku alimentacyjnego z dniem 18 sierpnia 2015 roku jest w pełni zasadne. W ocenie Sąd już w tej dacie istniały bowiem podstawy do uchylenia obowiązku alimentacyjnego względem pozwanego. Przebieg jego dotychczasowej edukacji wskazywał pozwanego wskazywał bowiem, iż nie dokłada należytych starań celem samodzielnego utrzymania się.

Mając powyższe na uwadze Sąd na mocy art. 133 § 1 i § 3 kro orzekł jak w pkt 1 wyroku.

O kosztach postępowania Sąd orzekł w oparciu art. 102 k.p.c. i odstąpił od obciążania pozwanego kosztami postępowania w sprawie mając na względzie jego sytuację osobistą i majątkową.